

I. Czytanie ze zrozumieniem

Największe zmiany w przyrodzie Beskidów Zachodnich przyniósł wiek XIX. Koniunktura na dobrej jakości drewno rozpoczęła okres wielkich zmian w lasach. Dotyczyło to zwłaszcza wielkich właścicieli ziemskich, do których należała większa część beskidzkich lasów. W pierwszym rządzie pod topór szły lasy położone w najbardziej dostępnych miejscach, a więc niżej. Były to przede wszystkim mieszane lasy jodłowo-bukowe i lite buczyny. Ponieważ znacznie lepszym surowcem budowlanym od nich jest świerk, który w dodatku o wiele szybciej rośnie, na miejscu wycinanych buków i jodeł sadzono świerki. Lasy zmieniały swój charakter. Wraz z lasami jodłowo-bukowymi ginęły rośliny runa, niszczone przy zrywce ściętego drewna, a także zaciemnione przez bardzo gęste świerki. Wiek XX nie przyniósł zmiany gospodarki. Powiększające się zanieczyszczenia środowiska dodatkowo eliminowały bardzo wrażliwe jodły. I wtedy na posadzone w miejscu buków i jodeł świerki spadła plaga. Po osiągnięciu wieku kilkudziesięciu lat drzewa atakowane były przez pasożytnicze grzyby i szkodniki owadzie. Masowo traciły igły i szczyty. Nad lasami Beskidów Zachodnich zawisła groźba zagłady, która wymusiła zmianę podejścia do lasu. Do lasów wróciły jodły i buki. Świerki sadi się coraz rzadziej, tylko w miejscach gdzie rosły w sposób naturalny, czyli w najwyższych partiach gór.

Paweł Fabijański, *Gorczański Park Narodowy*. [w:] „Płomyczek”, nr 10/1998, s. 14.

1. Zamieszczony tekst dotyczy:

- A) sposobów wykorzystania drewna w gospodarce   B) planów zalesienia polskich gór
 C) nieprawidłowości w gospodarce leśnej   D) chorób drzew iglastych

2. W XIX w. w Beskidach Zachodnich sadzono przede wszystkim:

- A) świerki   B) buki   C) sosny   D) jodły

3. Zmiana charakteru beskidzkich lasów w XIX w. nastąpiła na skutek:

- A) trudnych warunków klimatycznych   B) zapotrzebowania na drewno
 C) pojawienia się plagi owadów   D) rozprzestrzeniania się grzybów

4. Pasożyty atakowały przede wszystkim:

- A) ściółkę leśną   B) młode jodły
 C) lasy rosnące w niższych partiach gór   D) kilkudziesięcioletnie świerki

5. Z tekstu wynika, że największe szkody w beskidzkim drzewostanie zostały spowodowane przez:

- A) leśną faunę   B) człowieka
 C) naturę   D) grzyby i szkodniki owadzie

6. Sadzenie tylko jednego gatunku drzew było podyktowane:

- A) troską o przyrodę   B) potrzebą ratowania środowiska
 C) wygodą właścicieli ziemskich   D) koniecznością wytępienia szkodników

II. Nauka o języku

7. Nieosobową formę czasownika zawiera zdanie:

- A) Zatrzymali się w przydrożnej gospodzie.   B) Dom wyglądał bardzo przyjaźnie.
 C) Nie podoba mi się ten film.   D) Biegając oglądał się za siebie.

8. Nieprawidłową formę ma rzeczownik w zdaniu:

- A) Pomogliśmy naszym przyjaciołom.   B) Wykonam to własnymi dłońmi.
 C) Stop zawiera cztery procenty miedzi.   D) Dzisiaj jest 20 listopada.

9. Zdanie *Może powinniśmy powiedzieć nauczycielce o naszych planach?* - nie zawiera:

- A) spójnika   B) partykuły   C) przyimka   D) zaimka

10. Prawidłowo wskazano sylabę akcentowaną w wyrazie.

- A) poszliśmy   B) postanowiliby   C) przeznaczyły   D) pojechalibyśmy

11. Tylko głoski dźwięczne zawiera szereg:

- A) m, s, t   B) ą, d, k   C) g, b, w   D) p, r, e

12. Imiesłowem przymiotnikowym czynnym jest wyraz:

- A) związawszy   B) piszący   C) poczekać   D) stłuczono

13. Nieprawidłowo utworzono imiesłów:

- A) zamiótszy   B) pomógłszy   C) wziąwszy   D) liczywszy

14. Nieprawidłowo zastosowano imiesłów w zdaniu:

- A) Będąc w podróży, tęskniła za domem. B) Idąc drogą, wypatrywał drogowskazu.
 C) Znając tę sprawę, nic go nie mogło zaskoczyć. D) Wchodząc do domu, zawsze trząskał drzwiami.

15. Zdaniem bezpodmiotowym jest wypowiedzenie:

- A) Zabrania się chodzenia po górach. B) Nie możesz przeszkadzać nam w pracy.
 C) Był zainteresowany propozycją nowej pracy. D) Wszyscy poszkodowani mogą ubiegać się o pomoc.

16. Rodzinę wyrazów tworzą słowa:

- A) kwiatek, kwiecień, kwietnik B) żądać, żądło, żądanie
 C) porządny, porzekadło, rzec D) łatwy, ładny, łasy

17. Błędnie napisano:

- A) czyhać B) hałtura C) chałat D) chorągiew

18. Synonimami są wyrazy, które:

- A) zmieniły znaczenie B) mają różne znaczenie, lecz to samo brzmienie
 C) pochodzą z języków obcych D) mają różne brzmienie, lecz to samo znaczenie

III. Literatura

19. Bohaterami powieści pt. „Sposób na Alcybiadesa” są:

- A) greccy bogowie B) starożytni mędracy
 C) uczniowie warszawskiej szkoły D) młodzi sportowcy

20. Ania Shirley przyznała się do kradzieży broszki, chociaż:

- A) bała się kary B) wcale jej nie ukradła
 C) nikt jej nie podejrzewał D) nigdy nie mówiła prawdy

21. Adam Cisowski jest bohaterem powieści pt.

- A) „Sposób na Alcybiadesa” B) „Tajemnicza wyprawa Tomka”
 C) „Ida sierpniowa” D) „Szatan z VII klasy”

22. Fraszka J. Kochanowskiego pt. „O doktorze Hiszpanie” przestrzega przed:

- A) groźnymi chorobami B) lekceważeniem obowiązków
 C) nadużywaniem alkoholu D) atakiem obcych wojsk

23. W pieśni J. Kochanowskiego pt. „Czego chcesz od nas, Panie” podmiot liryczny prosi Stwórcę o:

- A) opiekę B) odpuszczenie grzechów
 C) spokojną śmierć D) dostatnie życie

24. Jurand, bohater powieści pt. „Krzyżacy”, mścił się na Krzyżakach za:

- A) porwanie córki B) śmierć żony C) kradzież majątku D) zniesławienie

25. Zbyszko z Bogdańca, bohater powieści pt. „Krzyżacy”, poznał Danusię i zakochał się w niej, gdy przebywał w:

- A) Krakowie B) Zgorzelicach C) Płocku D) Tyńcu

26. W wąwozie Roncevaux Oliwier namawiał Rolanda („Pieśń o Rolandzie”), aby:

- A) skapitulował w walce z Saracenami B) walczył do ostatniej kropli krwi
 C) oddał mu dowództwo nad armią D) zadął w róg, by wezwać pomoc

27. Na planecie Próżnego Mały Książę przekonał się, że:

- A) ludzie nie lubią pracować B) ludzie lubią podróżować
 C) ludziom schlebiają pochwały D) ludzie szukają przyjaciół

28. Achilles odmówił udziału w walkach pod Troją, ponieważ:

- A) nie umiał walczyć B) rozgniewał się na dowódcę
 C) nie dostarczono mu zbroi D) nie chciał obrazić bogów

29. Królewicz trojański Hektor zginął w walce z:

- A) Odyseuszem B) Agamemnonem C) Achillesem D) Menelaosem

30. Do eposu jako gatunku literackiego odnosi się następujące stwierdzenie:

- A) zawiera inwokację B) kończy się puentą C) dotyczy miłości D) dzieli się na akty i sceny